

Ο Παπαγάλος του του Δ.Σ. Παιονίας

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

ΤΕΥΧΟΣ 11
ΑΦΙΕΡΩΜΑ

«Ενεργοί πολίτες: Από το
σχολείο στην κοινωνία - Από
την τάξη στη δράση!

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

STOP WASTE HEROES-
ΓΙΝΑΜΕ ΗΡΩΕΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΣ ΣΠΑΤΑΛΗΣ ΦΑΓΗΤΟΥ

ΣΕΛΙΔΑ 10

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

WWF ΕΛΛΑΣ

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ Ν. ΚΟΥΤΑΒΑ
ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΑΣ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ WWF ΩΣ ΦΟΡΕΑ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΣΕΛΙΔΕΣ 6-7

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

“ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ
ΝΑ ΝΟΙΑΖΕΤΑΙ”

ΣΕΛΙΔΕΣ 8-9

ΕΡΕΥΝΑ

ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
ΓΕΝΝΙΕΣΑΙ Ή
ΓΙΝΕΣΑΙ;

ΣΕΛΙΔΑ 3-5

ΕΡΕΥΝΑ

ΠΟΣΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΙ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ
ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ;

ΣΕΛΙΔΕΣ 13-16

ΑΡΘΡΟ

ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ

ΣΕΛΙΔΑ 18

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ
ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΟΥΖΑ
ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

ΣΕΛΙΔΑ 17

ΦΩΤΟ-ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΦΥΤΕΨΑΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑ
ΜΑΣ ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΣΤΟΝ
ΚΗΠΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΣΕΛΙΔΑ 11

Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ
THE RIGHTS OF THE ANIMALS
(COMIC-POSTER-POEM)

ΣΕΛΙΔΑ 19-21

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ “ΕΝΕΡΓΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ”
ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΣΕΛΙΔΑ 22

ΣΕΛΙΔΑ 23

ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΑΦΙΕΡΩΜΑ

«ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ: ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΞΗ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ!

Τώρα και σε
ηλεκτρονική έκδοση

Ο ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ ΤΟΥ 1ΟΥ Δ.Σ. ΠΑΙΑΝΙΑΣ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ 1ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΑΙΑΝΙΑΣ

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν οι παρακάτω 72 μαθητές:

ΦΥΛΛΟ 11 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

Ε1: Χίτου Βασιλική, Στεργίου Βασίλειος, Ιακωβίδου Ευγενία, Δημητριάδου Κρυσταλλία, Δημητράκης Κωνσταντίνος, Δάικου Ευδοκία, Δάβαρης Νικόλαος, Γκίκα Μελίνα - Δέσποινα, Βουτσινάς Διονύσιος - Ελπιδοφόρος, Βασιλείου Νικόλαος Δαμιανός, Βασιλείου Ιωάννης - Κοσμάς, Αμπαζαί Αλβέσα, Αναγνωστόπουλος Αλέξανδρος, Αντωνίου Αλίκη, Ανδρέου Βαλέρια, Βασιλείου Νίκος, Βασιλείου Γιάννης, Αμπαζαί Αλβέσα

Ε2: Γράτσα Μαρίνα, Καλλή Ισμήνη, Καπανιάρη Δήμητρα, Καστρινιός Ανδρέας, Κίτσου Μυρτώ, Κλωνάρης Άγγελος, Κούρταλη Μαρίνα, Μανασής Δημοσθένης, Μανδελιάς Κωνσταντίνος, Μασουράκης Παντελής, Μηλάκη Λυγερή, Μουτζούρης Κωνσταντίνος, Μπεκίρης Σπύρος-Φίλιππος, Νικολογιάννης Οδυσσέας, Παναγιωτίδου Ελισάβετ, Στεργίου Ιωάννης, Τσιλιόπουλος Άγγελος

Ε3: Καλλαντζίου Ματέο, Καούρ Κίμραν, Κερρέτι Μαρσέλα, Κοντολαιμάκη Κατερίνα, Μαραγκουδάκη Ελπίδα, Παπαδημητρίου Άννα, Παπαδόπουλος Γιάννης, Παπακωνσταντίνου Σεμίνα, Παπακωστόπουλος Βασίλης, Πέτζας Ορφέας, Πρέτσιου Κωνσταντίνα, Σιάρκου Τζωρτζίνα, Σούρμπας Μάριος, Σταθόπουλου Δανάη, Στάμου Κωστής, Στεργίου Ευδοκία, Τσιλοπούλου Ίρις, Τζιώλης Ευθύμιος, Τουμάση Σοφία Αγάπη, Φάμελλος Γιώργος, Φλεριανός Νικόλαος, Ψυχάρης Σταύρος

ΣΤ1: Φουράκης Ιωάννης, Σπύρου Ελένη, Ποδαράς Χριστόφορος, Πέπα Σύλβια, Παλιούρας Στέφανος - Ιωάννης, Νταλιπάι Παύλο, Νταλιγουάλ Ισογυάν Καούρ, Μπέκας Γεώργιος, Μπαλατσού Μελίνα, Κιούση Άννα Μαρία, Καλτσά Φοίβη, Καλλιακάκης Έκτωρ - Παύλος, Θεοδωράκης Φίλιππος, Ζαχαριουδάκη Πουλχερία - Άννα, Δασκαλάκης Αναστάσιος, Γκρίντζου Ελεάνα, Γκούμας Κωνσταντίνος, Γιαννακόπουλος Διονύσης, Γεωργάκη Δήμητρα, Ασημακόπουλος Μάριος, Αγόρα-Κρυστάλη Αγάπη.

ΣΤ2: Χατζηγεωργίου Νεφέλη, Χήρα Φωτεινή, Ευθυμίου Εβελίνα, Βασιλείου Χρήστος, Μπεκιράι Κλεοπάτρα, Νότης Γούναρης

με την υποστήριξη των εκπαιδευτικών:

Βορύλλα Βαρβάρας, Κοντοβαζαϊνίτη Ιωάννας, Ανδρεδάκη Κωνσταντίνου, Χατζησταυρίδη Μιχαήλ, Νάρη Ειρήνης, Μακρή Αλίκης, Τσιούνη Δήμητρας, Κόλλια Ελίνας

Ευχαριστούμε θερμά τη συντονίστρια εκπαιδευτικών προγραμμάτων της
WWF Hellas κα Ν. Κουταβά για τη συνέντευξη που μας έδωσε.

ΕΡΕΥΝΑ

ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΓΕΝΝΙΕΣΑΙ Η΄ ΓΙΝΕΣΑΙ;

ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΑΜΕ ΝΑ ΕΡΕΥΝΗΣΟΥΜΕ ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ.

των μαθητών/τριών της ΣΤ΄ τάξης Δασκαλάκη Αναστάσιου, Φουράκη Ιωάννη, Γκρίντζου Βλεάνας, Κιούση Άννας Μαρίας, Παλιούρα Στέφανου, Καλιακάκη Έκτορα

Τις προηγούμενες ημέρες, ως μαθητές της ΣΤ΄ τάξης του σχολείου μας αποφασίσαμε να διερευνήσουμε μια έννοια που ακούμε συχνά, αλλά σπάνια αναλύουμε... Την έννοια του ενεργού πολίτη. Ο βασικός σκοπός της έρευνάς μας ήταν να ανακαλύψουμε αν το να βοηθάς τους συνανθρώπους σου είναι ένα έμφυτο ταλέντο που κάποιοι "γεννιούνται" με αυτό, ή αν τελικά είναι μια δεξιότητα που "γίνεται" και καλλιεργείται μέσα από τη ζωή..

Το ερώτημα που καθοδήγησε τη δημοσκόπησή μας ήταν απλό αλλά βαθύ: "Ενεργός πολίτης γεννιέσαι ή γίνεσαι;". Μέσα από πέντε στοχευμένες ερωτήσεις, θελήσαμε να δούμε πού βρισκόμαστε σήμερα ως ομάδα και πόσο έτοιμοι είμαστε να αναλάβουμε δράση για το κοινό καλό.

Στην **1η ερώτηση** θέλαμε να δούμε αν ενδιαφερόμαστε για τον κόσμο μας γενικά! Ένας ενεργός πολίτης ξεκινάει μαθαίνοντας τι συμβαίνει γύρω του, στα ζώα, στη φύση και στα άλλα παιδιά. Στη **2η ερώτηση** ψάξαμε να δούμε αν προσέχουμε τα προβλήματα γύρω μας. Το να βλέπεις χάμω ένα σκουπίδι και να μην το προσπερνάς, αλλά να το μαζεύεις είναι το πρώτο βήμα για να γίνει ο κόσμος μας καλύτερος. Στην **3η ερώτηση** θέλαμε να δούμε αν πιστεύετε στον εαυτό σας! Πολλοί νομίζουν ότι μόνο οι μεγάλοι μπορούν να αλλάξουν τα πράγματα, αλλά εμείς θέλουμε να δούμε αν ξέρετε πόση δύναμη έχει η δική σας φωνή. Στην **4η ερώτηση** ερευνήσαμε την καρδιά μας! Το να βοηθάς έναν συμμαθητή που αδικείται στο παιχνίδι είναι η πιο σημαντική «εκπαίδευση» για να γίνεις ένας σωστός και δίκαιος άνθρωπος. Στην **5η ερώτηση**: διατυπώσαμε το μεγάλο μας ερώτημα! Είναι η βοήθεια ένα «μαγικό χάρισμα» που το έχουν λίγοι από τη γέννησή τους ή είναι ένα άθλημα που, όσο πιο πολύ το εξασκείς, τόσο καλύτερος γίνεσαι.

Γιατί κάναμε αυτή την έρευνα;

Στόχος μας δεν ήταν απλώς να συγκεντρώσουμε αριθμούς και ποσοστά, αλλά να ξεκινήσουμε μια συζήτηση. Μέσα από τις απαντήσεις μας, συνειδητοποιήσαμε ότι το να είσαι ενεργός πολίτης δεν απαιτεί ηρωικές πράξεις, αλλά μικρές, καθημερινές αποφάσεις που δείχνουν ότι νοιαζόμαστε για τον διπλανό μας και τον κόσμο που μοιραζόμαστε.

Παρακάτω παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα από τις 5 απαντήσεις 62 μαθητών Ε΄ & ΣΤ΄ τάξης που πήραμε και γενικά παρατηρούμε ότι οι συμμαθητές/τριες μας έχουν το αισθητήριο του ενεργού πολίτη σε ικανποιητικό βαθμό. Πιο συγκεκριμένα:

Από τις απαντήσεις στην 1η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι το 39% ενδιαφέρεται να αναζητά από μόνο του πληροφορίες που αφορούν το περιβάλλον.

Από τις απαντήσεις στη 2η ερώτηση παρατηρούμε ότι περίπου το 20% των μαθητών/τριών αδαφορεί για προβλήματα που θα μπορούσε να δράσει.

Από τις απαντήσεις στην ερώτηση 3 διαπιστώνουμε ότι σε θέματα αδικίας συμμαθητών/τριών περίπου το 73% δρουν και υποστηρίζουν τον αδικημένο/η.

Από τις απαντήσεις στην 4η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι το 61% των μαθητών/τριών πιστεύει ότι αν και μικροί μπορούν με τον δικό τους τρόπο να αλλάξουν θετικά την κινωνία.

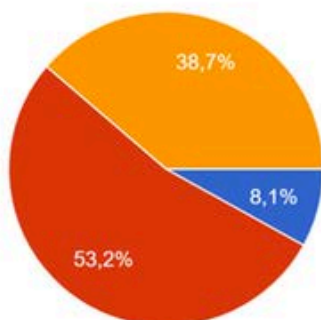
Τέλος, από τις απαντήσεις στην 5η ερώτηση παίρνουμε το πιο σημαντικό εύρημα που δείχνει ότι περίπου το 72% των μαθητών/τριών πιστεύει ότι ενεργός πολίτης μαθαίνει να γίνεσαι καθημερινά.

ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΓΕΝΝΙΕΣΑΙ Η' ΓΙΝΕΣΑΙ;

Δείτε τα ευρήματα της έρευνας μας...

Απαντήσεις στο ερώτημα 1

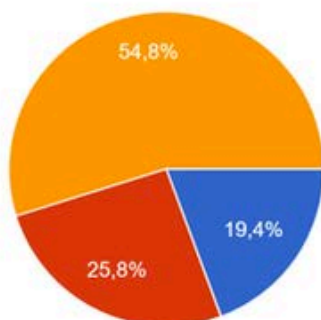
Πόσο συχνά ενημερώνεσαι για θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τα δικαιώματα των παιδιών ή την προστασία των αδέσποτων ζώων;
62 απαντήσεις

- Σχεδόν ποτέ, δεν με ενδιαφέρουν αυτά τα θέματα.
- Μόνο αν τα συζητήσουμε στο σχολείο ή τα δω τυχαία στο διαδίκτυο.
- Συχνά, γιατί θέλω να ξέρω τι συμβαίνει γύρω μου και πώς μπορώ να βοηθήσω.

Απαντήσεις στο ερώτημα 2

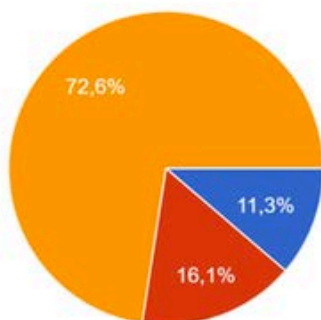
Όταν βλέπεις ένα πρόβλημα στη γειτονιά σου ή στο σχολείο (π.χ. σκουπίδια κάτω, μια χαλασμένη βρύση), ποια είναι η πρώτη σου σκέψη;
62 απαντήσεις

- "Κάποιος υπεύθυνος θα το φτιάξει, δεν είναι δική μου δουλειά."
- "Θα ήθελα να βοηθήσω, αλλά δεν ξέρω πώς."
- "Προσπαθώ να κάνω κάτι ο ίδιος ή ενημερώνω κάποιον που μπορεί να βοηθήσει."

Απαντήσεις στο ερώτημα 3

Σε μια ομαδική εργασία ή σε ένα παιχνίδι, αν δεις κάποιον να αδικείται ή να αποκλείεται, πώς αντιδράς;
62 απαντήσεις

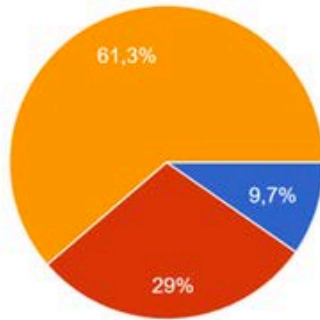

- Δεν ανακατεύομαι για να μην μπλέξω σε φασαρίες.
- Περιμένω να μιλήσει κάποιος άλλος πρώτα.
- Παίρνω θέση και προσπαθώ να υποστηρίξω το δίκαιο και την ισότητα.

Απαντήσεις στο ερώτημα 4

Πιστεύεις ότι οι απόψεις και οι πράξεις ενός παιδιού της ηλικίας σου μπορούν να επηρεάσουν θετικά την τοπική κοινωνία;

62 απαντήσεις

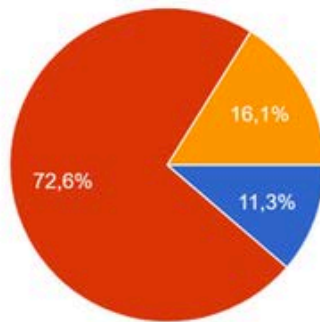

- Όχι, οι μεγάλοι παίρνουν όλες τις αποφάσεις.
- Τσως, αλλά μόνο αν συμφωνούν και οι ενήλικες.
- Ναι, κάθε μικρή πράξη ή ιδέα μπορεί να φέρει αλλαγή.

Απαντήσεις στο ερώτημα 5

Μετά από όσα συζητήσαμε, πιστεύεις ότι η ικανότητα να προσφέρεις στο κοινωνικό σύνολο:

62 απαντήσεις

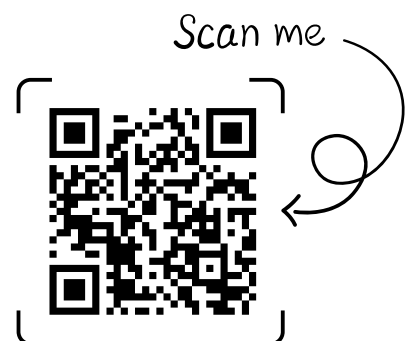
- Είναι ένα χάρισμα που το έχουν μόνο λίγοι άνθρωποι από τη γέννησή τους.
- Είναι κάτι που το μαθαίνεις και το εξασκείς καθημερινά με τις πράξεις σου.
- Εξαρτάται αποκλειστικά από την τύχη και τις συνθήκες στις οποίες ζεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μέσα από τις 5 ερωτήσεις που θέσαμε στους 62 μαθητές και μαθήτριες της Ε' & ΣΤ' Δημοτικού του σχολείου μας συμπεραίνουμε ότι περίπου σε 60% οι μαθητές έχουν ξεκάθαρη άποψη και αναγνωρίζουν τη σημασία της ενεργού πολιτειότητας. Επίσης σε ποσοστό περίπου 30% οι μαθητές και μαθήτριες του σχολείου έχουν μία θετική άποψη για την ενεργό πολιτειότητα, όχι όμως στο βαθμό που πρέπει για να χαρακτηριστούν ενεργοί πολίτες αλλά μπορούν στο μέλλον να βελτιωθούν. Ωστόσο, παρατηρούμε ότι υπάρχει περίπου ένα 10% των μαθητών και μαθητριών του σχολείου που υστερούν σημαντικά ως προς την ενεργό πολιτειότητα που διαθέτουν στην καθημερινότητα τους και χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να την καλλιεργήσουν.

Η έρευνα μας συνεχίζεται... Αν θες, σκάνανε τον κωδικό και μπες για να απαντήσεις κι εσύ!

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ο WWF ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗ ΝΑΝΣΥ ΚΟΥΤΑΒΑ (ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ WWF HELLAS)

των μαθητών/ριών Χήρας Φωτεινή, Ευθυμίου Εβελίνα, Γιαννακόπουλου Διονύση, Χατζηγεωργίου Νεφέλη, Μπαλατσού Μελίνα, Σπύρου Ελένη

Δημοσιογράφος: Είμαστε οι μαθητές της ΣΤ' Δημοτικού και το τελευταίο διάστημα ασχολούμαστε με ένα πολύ σημαντικό θέμα: πώς μπορούμε να γίνουμε ενεργοί πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, κάναμε μια δική μας έρευνα για να δούμε αν ο ενεργός πολίτης «γεννιέται ή γίνεται» και καταλάβαμε ότι η δράση και η προσφορά είναι κάτι που μαθαίνεται.

Για εμάς, η WWF αποτελεί το καλύτερο παράδειγμα ενεργών πολιτών που ενώθηκαν για να προστατέψουν τον πλανήτη μας. Θα θέλαμε, λοιπόν, να σας πάρουμε μια μικρή συνέντευξη για τη σχολική μας εφημερίδα, ώστε να μάθουμε περισσότερα για το έργο σας, αλλά και για το πώς θα μπορούσαμε κι εμείς στο μέλλον να γίνουμε μέρος αυτής της μεγάλης προσπάθειας.

Σας ευχαριστούμε πολύ που είστε σήμερα εδώ. Είστε έτοιμη να ξεκινήσουμε με την πρώτη μας ερώτηση;"

N. Κουταβά: Καλημέρα Παιδιά! Εγώ χαίρομαι πάρα πολύ που ήρθα να σας μιλήσω!

Δημοσιογράφος: Ποιος είναι ο κύριος σκοπός της WWF παγκοσμίως και πώς ξεκίνησε η προσπάθεια αυτή να προστατευτεί ο πλανήτης μας;

N. Κουταβά: Η WWF σαν οργάνωση αλλά και το WWF σαν κοινωφελές ίδρυμα ξεκίνησε παγκοσμίως το 1961 στην Ελβετία όταν μία ομάδα ανθρώπων διανοούμενων αποφάσισε να βρει ένα τρόπο να συγκεντρώνει χρήματα για να προστατεύει το περιβάλλον. Στην Ελλάδα ξεκίνησε πριν 35 χρόνια. Είχαν προηγηθεί όμως κάποιες δράσεις από το διεθνές WWF π.χ. η αναδάσωση του Υμητού το 1969. Στόχος του WWF είναι να δημιουργήσει συνθήκες ώστε ο άνθρωπος και το περιβάλλον να ζούν αρμονικά. Πιο συγκεκριμένα να προστατεύσει την άγρια ζωή, τη βιοποικιλότητα όπως λέμε. Επιπλέον στόχος είναι να μειώσει τις αρνητικές επιπτώσεις του ανθρώπου, δηλαδή το αποτύπωμα όπως λένε.

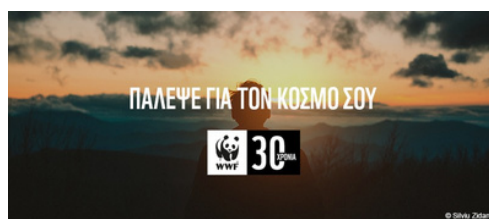

Δημοσιογράφος: Ποιες είναι οι πιο σημαντικές δράσεις που υλοποιεί η WWF αυτή τη στιγμή στη χώρα μας και σε ποια περιβαλλοντικά προβλήματα δίνει προτεραιότητα στην Ελλάδα;

N. Κουταβά: Δυστυχώς υπάρχουν αρκετά θέματα να επιλύσουμε για το περιβάλλον. Μπορείτε κι εσείς να φανταστείτε πολλά οικολογικά προβλήματα, όπως είναι τα καμμένα δάση, η ρύπανση λόγω των απορριμάτων, η ανακύκλωση, τα πλαστικά απορρίματα στις θάλασσες, η ρύπανση στην ατμόσφαιρα μέσω του διοξειδίου του άνθρακα το οποίο είναι και υπεύθυνο για την υπερθέρμανση και την κλιματική αλλαγή κ.α.

Δημοσιογράφος: Θα μπορούσατε να μας αναφέρετε ένα παράδειγμα μιας δράσης στην Ελλάδα που πέτυχε και για την οποία είστε ιδιαίτερα περήφανοι;

N. Κουταβά: Ένα παράδειγμα δράσης στην Ελλάδα για την οποία είναι ιδιαίτερα περήφανη η WWF Ελλάς είναι η συμβολή της στην προστασία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta Caretta*. Επιπλέον, Η WWF έχει

συμμετάσχει σε δράσεις για την προστασία της Καφέ Αρκούδας στη βόρεια Ελλάδα και εργάζεται για την προστασία σημαντικών θαλάσσιων οικοσυστημάτων, όπως το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων, όπου ζει η σπάνια Μεσογειακή φώκια.

Δημοσιογράφος: Πόσο σημαντικός είναι ένας οργανισμός όπως η WWF για την κοινωνία των πολιτών; Πώς βοηθάει τους απλούς ανθρώπους να καταλάβουν τη σημασία του περιβάλλοντος;

Ν. Κουταβά: Ένας οργανισμός όπως η WWF Ελλάς είναι πολύ σημαντικός για την κοινωνία των πολιτών, γιατί βοηθά στην προστασία της φύσης και ενημερώνει τους ανθρώπους για το περιβάλλον. Η WWF ενημερώνει την κοινωνία κάνοντας καμπάνιες και δράσεις για θέματα όπως η κλιματική αλλαγή και τα πλαστικά. Επιπλέον, συνεργάζεται με σχολεία και φορείς για να δημιουργηθούν καλύτερες περιβαλλοντικές πολιτικές.

Δημοσιογράφος: Η WWF λειτουργεί ως "φωνή" της φύσης. Πώς καταφέρνετε να πείσετε τους υπεύθυνους και το κράτος να πάρουν αποφάσεις που προστατεύουν το περιβάλλον;

Ν. Κουταβά: Οι ειδικοί του οργανισμού συγκεντρώνουν στοιχεία και μελέτες για τα προβλήματα του περιβάλλοντος και τα παρουσιάζουν στο κράτος και στους αρμόδιους φορείς. Ωστόσο, οι δράσεις της στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση του κόσμου. Μέσα από καμπάνιες, δράσεις και ενημέρωση των πολιτών, ευαισθητοποιεί την κοινωνία. Όταν πολλοί πολίτες στηρίζουν μια ιδέα, η πολιτεία πιέζεται να δράσει

Δημοσιογράφος: Ποια είναι η πιο σημαντική συμβουλή που θα δίνατε σε εμάς, τους μαθητές της ΣΤ' Δημοτικού, ώστε να γίνουμε κι εμείς ενεργοί προστάτες του πλανήτη μεγαλώνοντας;

Ν. Κουταβά: Κατ' αρχήν το πιο σημαντικό είναι να αγαπάτε τη φύση και το περιβάλλον. Να ζείτε μέσα στη φύση δηλαδή να επιζητείτε να απολαμβάνετε τα καλά της φύσης και όσο ενδιαφέρεστε για τη φύση

Η κα Νάνσυ Κουταβά (Πτυχίο Χημείας, ΕΚΠΑ) εργάζεται στο WWF Ελλάς ως Συντονίστρια Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στα Σχολεία. Ασχολείται με τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού, την υλοποίηση και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε σχολεία, και σε μουσεία, καθώς και με την κατάρτιση εκπαιδευτικών και εθελοντών της οργάνωσης.

τόσο πιο πολύ θα θέλετε να δραστηριοποιηθείτε, να δράσετε και να ενεργήσετε. Αυτό σημαίνει άλλωστε να είστε ενεργός πολίτης Πάντα με σωστή κρίση, για να μπορούμε να ξεχωρίζουμε τις κακοτοπιές που μπορεί να κρύβονται.

Δημοσιογράφος: Αν εμείς, ως μαθητές ή ως πολίτες, θέλουμε να ενταχθούμε στη WWF, με ποιους τρόπους μπορούμε να το κάνουμε; Υπάρχουν προγράμματα για παιδιά της ηλικίας μας;

Ν. Κουταβά: Στη WWF υπάρχουν πολλοί εθελοντές οι οποίοι είναι ενήλικες. Εσείς μπορείτε να συμμετέχετε παίρνοντας μέρος σε εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις όπως το "υιοθέτησε ένα υπο εξαφάνιση ζώο"

Δημοσιογράφος: Τι είδους ειδικότητες εργάζονται στον οργανισμό σας;

Ν. Κουταβά: Προφανώς η πιο σημαντική ειδικότητα είναι οι βιολόγοι και οι περιβαλλοντολόγοι. Επιπλέον υπάρχουν και άλλες ειδικότητες όπως εκπαιδευτικοί, παιδαγωγοί περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.

Δημοσιογράφος: Ποια είναι τα πιο σημαντικά εφόδια ή χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει κάποιος για να εργαστεί στη WWF

Β. Παπαδοπούλου: Το πιο σημαντικό εφόδιο είναι η αγάπη για το περιβάλλον. Αν αγαπάς και νοιάζεσαι για το περιβάλλον μπορείς να συνεισφέρεις στη WWF.

Δημοσιογράφος: Σας ευχαριστούμε πολύ για την ωραία συζήτηση που είχαμε.

Ν. Κουταβά: Συγχαρητήρια παιδιά για την ωραία εργασία που ετοιμάζετε.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ: ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ ΝΑ ΝΟΙΑΖΕΤΑΙ

ΜΙΑ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑ ΤΟ ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Δύο μαθητές του Ε2 κατάφεραν να γράψουν τη δική τους φανταστική ιστορία με θέμα τη σημασία της δράσης για το κοινό καλό. Σας καλούμε να το διαβάσετε!

των μαθητών Αγγελου Τασιόπουλου & Παντελή Μασουράκη

Ο Μάριος ήταν από εκείνα τα παιδιά που «δεν έμπλεκαν». Δεν ήταν κακός, ούτε φοβισμένος. Απλώς, είχε συνηθίσει να είναι αδιάφορος. Αν έβλεπε πεταμένα σκουπίδια στην αυλή, τα προσπερνούσε σαν να ήταν αόρατα. Αν άκουγε έναν καβγά στο διάλειμμα, κοίταζε την άλλη πλευρά.

«Τι με νοιάζει εμένα;» ψιθύριζε κάθε φορά που η τάξη του οργάνωνε δράσεις για την ανακύκλωση ή τον εθελοντισμό. «Τίποτα δεν αλλάζει στον κόσμο, ό,τι και να κάνουμε».

Όλα άρχισαν να αλλάζουν μια εβδομάδα που το σχολείο ξεκίνησε ένα πρόγραμμα για την καθαριότητα στη γειτονιά. Ο Μάριος γκρίνιαξε, θεωρώντας το «χαμένο χρόνο», όμως η ομάδα του ανέλαβε να ελέγξει το μικρό πάρκο δίπλα στο σχολείο. Ήταν το μέρος όπου έπαιζε παλιά με τον παππού του, αλλά είχε χρόνια να πατήσει το πόδι του εκεί.

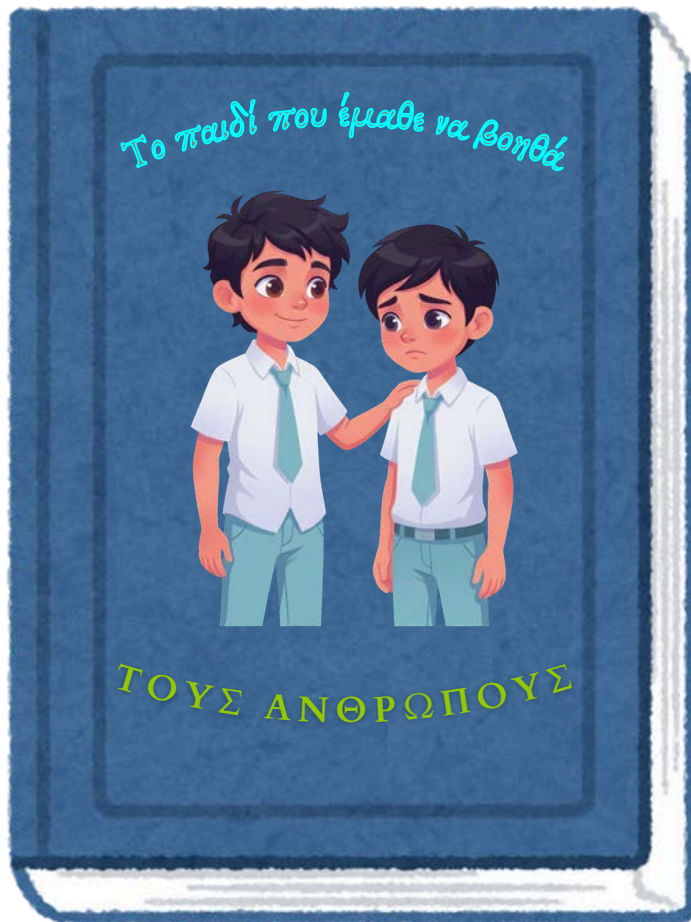
Όταν έφτασαν, η εικόνα τον τρόμαξε. Το πάρκο της παιδικής του ηλικίας ήταν πλέον ένας τόπος εγκατάλειψης: σκουριασμένες κούνιες, σπασμένα παγκάκια και λάμπες που δεν άναβαν πια. Ένα μικρό παιδί στεκόταν λυπημένο μπροστά σε μια κομμένη αλυσίδα κούνιας.

— Πάμε να φύγουμε, είπε ο Μάριος βιαστικά, νιώθοντας έναν κόμπο στο στομάχι.

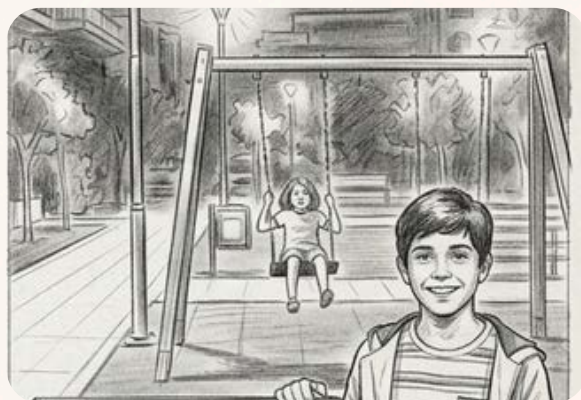
Καθώς απομακρύνονταν, άκουσε το μικρό παιδί να ρωτάει τη μητέρα του:

— Μαμά, γιατί κανείς δεν το φτιάχνει;

— Γιατί, παιδί μου, αν δεν μιλήσουμε εμείς που ζούμε εδώ, οι άλλοι δεν θα το μάθουν ποτέ, απάντησε εκείνη με παράπονο.

Αυτή η κουβέντα «κάρφωσε» στο μυαλό του. Το ίδιο βράδυ, ο Μάριος κοίταζε από το παράθυρό του το σκοτεινό πάρκο. Θυμήθηκε τα λόγια του παππού του: «Η γειτονιά, Μάριε, είναι η προέκταση του σπιτιού μας».

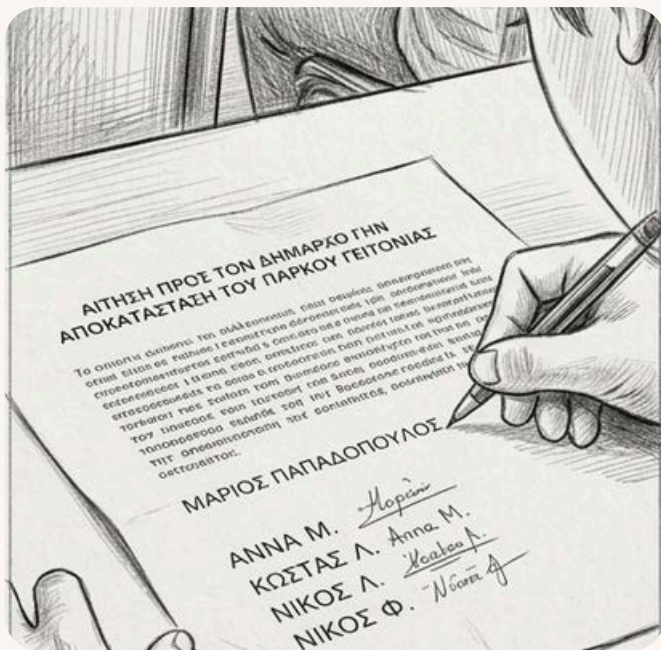

Τότε κατάλαβε: ότι αν δε νοιαστείς για το πρόβλημα του διπλανού σου, τότε δε θα νοιαστεί και ο διπλανός σου για σένα.

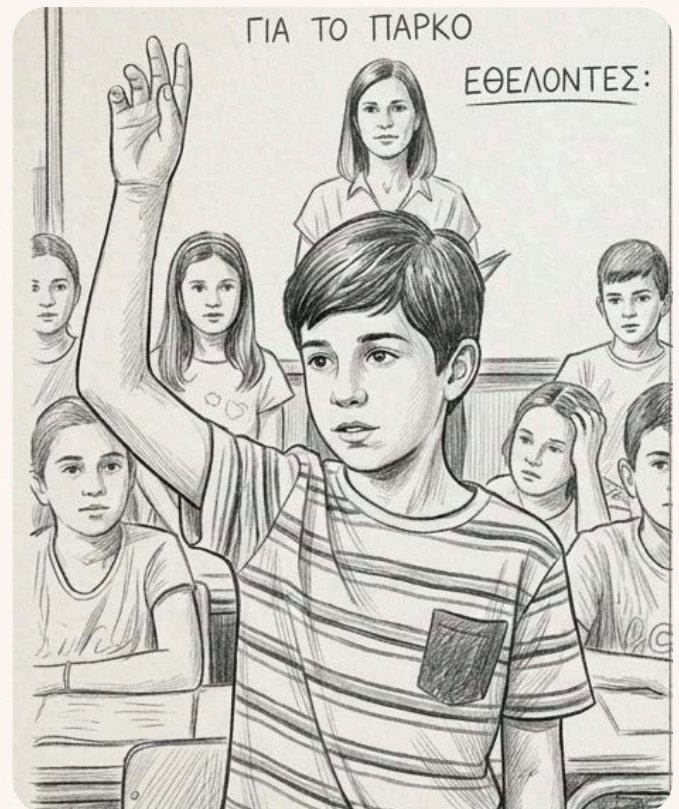
Την επόμενη μέρα, όταν η δασκάλα ζήτησε έναν εθελοντή για να γράψει μία επιστολή που θα αναφέρει το πρόβλημα του πάρκου προς τον Δήμο, επικράτησε σιωπή. Ο Μάριος ένιωσε την καρδιά του να χτυπά δυνατά. Για μια στιγμή, πήγε να σκύψει το κεφάλι, όπως έκανε πάντα. Αλλά μετά, το χέρι του ανέβηκε ψηλά, σχεδόν μόνο του.

– Κυρία... θα την γράψω εγώ.

Τα βλέμματα των συμμαθητών του ήταν γεμάτα έκπληξη. Ο Μάριος περιέγραψε την κομμένη κούνια, το σπασμένο παγκάκι, την ανάγκη για φως και καθαριότητα. Έπεισε τους φίλους του να βγάλουν φωτογραφίες και μαζί επισκέφθηκαν τον Διευθυντή για να στείλουν επίσημα το αίτημα.

Δύο εβδομάδες αργότερα, το θαύμα συνέβη. Ένα συνεργείο του Δήμου κατέφθασε στο πάρκο. Οι σπίθες από την ηλεκτροσυγκόλληση έλαμπαν καθώς έφτιαχναν την κούνια, οι βούρτσες έδιναν νέο χρώμα στα παγκάκια και οι νέες λάμπες τοποθετήθηκαν στις θέσεις τους.

Το απόγευμα που το φως άναψε ξανά, ο Μάριος ήταν εκεί. Δεν πήρε μετάλλιο, ούτε έγινε πρωτοσέλιδο στις εφημερίδες. Όμως, βλέποντας το μικρό παιδί να γελάει πάνω στην κούνια, ένιωσε μια πρωτόγνωρη ικανοποίηση.

Η αδιαφορία είναι ο εύκολος δρόμος, αλλά είναι ένας δρόμος μοναχικός. Η συμμετοχή θέλει θάρρος, γιατί σημαίνει ότι αναλαμβάνεις την ευθύνη του κόσμου γύρω σου. Ενεργός πολίτης δεν είναι αυτός που περιμένει τους άλλους να αλλάξουν τα πράγματα, αλλά αυτός που γίνεται ο ίδιος η αλλαγή που θέλει να δει.

Από εκείνη τη μέρα, ο Μάριος δεν ήταν πια ο θεατής της ζωής. Ήταν ο πρωταγωνιστής. Γιατί κατάλαβε πως όταν σταματάς να λες «δεν με νοιάζει» και αρχίζεις να λες «ας προσπαθήσουμε», ο κόσμος γύρω σου αρχίζει, επιτέλους, να φωτίζει.

ΤΕΛΟΣ

STOP WASTE HEROES - ΓΙΝΑΜΕ ΗΡΩΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΠΑΤΑΛΗΣ ΦΑΓΗΤΟΥ

του μαθητή της Ε' Δημοτικού Βουτσινά Διονύση
Λήψη φωτογραφιών: Βουτσινάς Διονύσης

Το σχολείο μας συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Stop Waste Heroes που αφορά στη σπατάλη φαγητού. Στόχος του είναι να μετρήσουμε πόσο φαγητό πετάμε κάθε μέρα στο σπίτι μας. Το πρόγραμμα μάς έδωσε ηλεκτρονικές ζυγαριές που συνδέονται με μία εφαρμογή στο κινητό. Έτσι δίνουμε στοιχεία στους ερευνητές και εμείς ταυτόχρονα μαθαίνουμε για τη σπατάλη φαγητού. Αυτή η διαδικασία έμαθα ότι ανήκει στην Επιστήμη των Πολιτών.

Στο σπίτι μετρήσαμε τρία είδη απορριμμάτων: αυτά που πετάμε γιατί έληξαν, τα σκουπίδια από την προετοιμασία του φαγητού π.χ. φλούδες, και τέλος, φαγητό που κανείς δεν έφαγε.

Αυτό που μου έκανε περισσότερη εντύπωση είναι ότι η μεγαλύτερη ποσότητα απορριμμάτων που πετάμε είναι φαγητό που ξεχάστηκε στο ψυγείο! Μήπως είναι ώρα να αλλάξουμε συνήθειες;

Τι ακριβώς κάνει το πρόγραμμα:

Ο κύριος στόχος είναι να μετατρέψει τους μαθητές και τις οικογένειές τους σε "ήρωες" που μάχονται κατά της σπατάλης φαγητού. Πιο συγκεκριμένα:

- Γίνονται «Ντετέκτιβ» της Κουζίνας: Μαθαίνουν να προσέχουν τι φαγητό μένει στο πιάτο μας και γιατί το πετάμε. Είναι κρίμα να πηγαίνει στα σκουπίδια κάτι που με τόσο κόπο μεγάλωσε στη γη!
- Χρησιμοποιούν «Μαγικά» Εργαλεία: Έχουν μια ειδική εφαρμογή (app) στο κινητό ή το tablet, όπου καταγράφουν το φαγητό που περισσεύει. Έτσι, βλέπουν με αριθμούς πόσο φαγητό σώζουν κάθε μέρα!
- Φτιάχνουν Έξυπνες Λίστες: Μαθαίνουν στους μεγάλους να ψωνίζουν στο σούπερ μάρκετ μόνο όσα χρειαζόμαστε πραγματικά, ώστε τίποτα να μη χαλάει στο ψυγείο.
- Μοιράζονται και Φροντίζουν: Καταλαβαίνουν ότι το φαγητό είναι πολύτιμο και ότι πρέπει να το σεβόμαστε, γιατί υπάρχουν παιδιά που δεν έχουν πάντα γεμάτο πιάτο.
- Μεταμορφώνουν τα Πάντα: Μαθαίνουν πώς τα φλούδια από τα φρούτα ή τα λαχανικά μπορούν να γίνουν «τροφή» για το χύμα (κομπόστ) αντί για σκουπίδια.

ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ**ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ**

Η Ε΄ ΤΑΞΗ ΦΥΤΕΨΕ ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Επιμέλεια - Λήψη Φωτογραφιών: Χρήστος Βασιλείου, Φωτεινή Χήρα

Γεια σας φίλοι και φίλες! Σήμερα, το σχολείο μας γέμισε πράσινο και χαμόγελα! Εμείς, ως ρεπόρτερς, καλύψαμε ένα πολύ ξεχωριστό γεγονός που συνέβη: οι μαθητές της Ε΄ τάξης, γεμάτοι όρεξη και κέφι, φύτεψαν λαχανικά και δέντρα στον κήπο του σχολείου μας! Σίγουρα, πολλοί από εσάς αναρωτιέστε: "Μαρούλια; Στο σχολείο; Γιατί;". Η αλήθεια είναι ότι όλα ξεκίνησαν από μια ιδέα! Στο πλαίσιο μιας οικολογικής δράσης, αποφασίσαμε να αξιοποιήσουμε τους κήπους του σχολείου μας και να τους μετατρέψουμε σε μικρά, πράσινα "εργαστήρια".

Και ποιοι ήταν οι καλύτεροι για να αναλάβουν αυτή τη σημαντική αποστολή; Μα φυσικά οι μαθητές της Ε΄ τάξης! Έτσι, με τη βοήθεια των δασκάλων τους, ετοίμασαν τα παρτέρια, έσκαψαν με προσοχή, και φύτεψαν τα πρώτα τους μαρούλια.

Εγώ, ως ρεπόρτερ, ήμουν εκεί και τράβηξα πολλές φωτογραφίες! Είδα τα παιδιά να εργάζονται με μεγάλη προσοχή, να συνεργάζονται, και να χαίρονται για κάθε μικρό φυτό που φύτευαν..

Όσο εργάζονταν εμείς τους κάναμε ερωτήσεις. Δείτε τί μας απάντησαν.

Τι κερδίζουμε από αυτή τη δράση;

Αρχικά, μαθαίνουμε να σεβόμαστε το περιβάλλον και να φροντίζουμε τα φυτά. Επίσης, καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι να τρώμε φρέσκα και υγιεινά τρόφιμα, τα οποία μπορούμε να καλλιεργήσουμε μόνοι μας.

Τί μήνυμα θα ήθελες να περάσεις με αυτή σου τη δράση;

Η δράση αυτή είναι μόνο η αρχή! Ελπίζουμε ότι και άλλες τάξεις θα ακολουθήσουν το παράδειγμά μας και θα γεμίσουν το σχολείο μας με πράσινο και ζωή. Ας θυμηθούμε ότι κάθε μικρό φυτό που φυτεύουμε, είναι ένα βήμα για ένα πιο πράσινο και υγιές μέλλον!

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ
"ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ"**

ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε' ΤΑΞΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΝΑ ΤΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

Επιμέλεια - Λήψη Φωτογραφιών: Νικόλας Φλεριανός

Όνομα:	Η δραστική πόλη
Περιγραφή	Δενδροφύτευση, μαζέματα σκουπιδιών, συσσίτια. Στο κέντρο υπάρχει άγαλμα που λέει: "Μπες στα παπούτσια του άλλου"
Δημιουργός	Ελπίδα Μαραγκούδακη, Ορφέας Πέτζας, Τρις Τασιοπούλου

Όνομα:	Το σχολείο της Ενσυναίσθησης
Περιγραφή	Δράση με αφορμή την ενσυναίσθηση: Δωρεές σε φτωχά παιδιά, κήπος με λαχανικά, το παγκάκι της φιλίας
Δημιουργός	Δανάη Σταθοπούλου, Σεμίνα Παπακωνσταντίνου

Όνομα:	Το "Φιλότιμο" λιμάνι
Περιγραφή	καράβια που ταξιδεύουν οικολογικά, κάδοι ανακύκλωσης, βιοκλιματικά σπίτια
Δημιουργός	Σοφία - Αγάπη Τουμάση, Γιάννης Παπαδόπουλος

Όνομα:	Το πάρκο της υπευθυνότητας
Περιγραφή	Όλα τα αντικείμενα συλλέγονται μόνο από αυτούς που μπαίνουν στο πάρκο
Δημιουργός	Τζωρτζινα Σιαρκου, Άννα Παπαδημητρίου, Κωνσταντίνα Πρέτσιο

ΕΡΕΥΝΑ

ΠΟΣΟ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ;

ΟΛΟΘΕΝΑ ΚΑΙ ΑΚΟΥΜΕ ΟΤΙ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΡΥΒΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ!!! ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΤΗΣ ΣΤ ΤΑΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΑΝ ΝΑ ΕΡΕΥΝΗΣΟΥΝ ΠΟΣΟ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ & ΟΙ ΣΥΜΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

των μαθητών/τριών ΣΤ' τάξης Παλιούρα Στέφανου, Φοίβη Καλτσά

Όπως μας έχει εξηγήσει με απλό τρόπο ο κύριος των υπολογιστών, το διαδίκτυο είναι σαν μια τεράστια, παγκόσμια βιβλιοθήκη, παιδική χαρά και χώρος αναψυχής μαζί, που χωράει στην παλάμη του χεριού μας. Είναι ένα δίκτυο που ενώνει υπολογιστές και ανθρώπους από κάθε γωνιά του πλανήτη, επιτρέποντάς μας να μοιραζόμαστε πληροφορίες, βίντεο και σκέψεις σε κλάσματα του δευτερολέπτου.

Για εμάς, το ίντερνετ είναι ένας μαγικός κόσμος εντυπώσεων και φαντασίας. Είναι ο χώρος όπου μπορούμε να γίνουμε ό,τι θέλουμε, να ανακαλύψουμε νέα χόμπι και να δούμε εικόνες που μας ταξιδεύουν. Όμως, όπως ακριβώς ένας εντυπωσιακός ωκεανός κρύβει ρεύματα και αιχμηρούς βράχους κάτω από την ήρεμη επιφάνειά του, έτσι και ο ψηφιακός κόσμος κρύβει πολλές κακοτοπιές. Πίσω από τα λαμπερά φίλτρα και τα ατέλειωτα likes, παραμονεύουν κίνδυνοι που συχνά δεν αναγνωρίζουμε με την πρώτη ματιά: από την παραπλάνηση και την παραβίαση της ιδιωτικότητάς μας, μέχρι συμπεριφορές που μπορεί να πληγώσουν εμάς ή τους γύρω μας.

Τι κρύβεται πίσω από τις ερωτήσεις μας;

Για να βγάλουμε σωστά συμπεράσματα, δεν ρωτήσαμε απλώς «αν ξέρουν τους κινδύνους», αλλά τους βάλαμε να απαντήσουν σε σενάρια. Πίσω από κάθε ερώτηση, θέλαμε να ερευνήσουμε κάτι πολύ συγκεκριμένο:

1. Το email με το «δώρο»: Η παγίδα του «ψαρέματος»
Εξετάστηκε αν οι μαθητές αναγνωρίζουν το δόλωμα. Στόχος ήταν να φανεί αν μπορούν να καταλάβουν πότε ένα μήνυμα είναι ψεύτικο και προσπαθεί να τους κλέψει κωδικούς ή να γεμίσει τη συσκευή τους με ιούς.
2. Η κοροϊδία συμμαθητή: Η στάση τους απέναντι στον εκφοβισμό. Εδώ ερευνήθηκαν τα επίπεδα ενσυναίσθησης. Στόχος ήταν να διαπιστωθεί αν τα παιδιά παραμένουν παθητικοί θεατές ή αν γνωρίζουν πώς να υπερασπιστούν κάποιον που δέχεται επίθεση στο διαδίκτυο.
3. Η αποχή από τα παιχνίδια: Η σχέση εξάρτησης. Ερευνήθηκε αν το ίντερνετ έχει γίνει «αυτοκόλλητο» πάνω τους. Στόχος ήταν να φανεί αν η έλλειψη των online παιχνιδιών τους προκαλεί εκνευρισμό ή άγχος, δείχνοντας τον βαθμό ψηφιακού εθισμού.
4. Δημοσιοποίηση στοιχείων: Η «ανοιχτή πόρτα» του σπιτιού. Εξετάστηκε αν οι μαθητές γνωρίζουν ποια δεδομένα πρέπει να μένουν κρυφά. Έγινε προσπάθεια να φανεί αν αντιλαμβάνονται ότι η διεύθυνση ή το σχολείο τους είναι στοιχεία που δεν πρέπει να μοιράζονται με αγνώστους.

ΕΡΕΥΝΑ

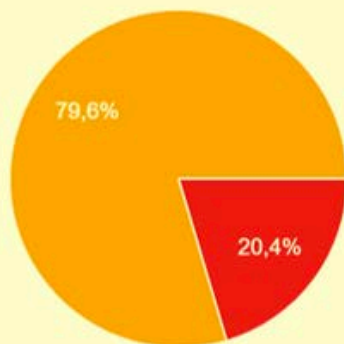
5. Η «ιδιωτική» συνομιλία με ξένο: Το κόκκινο σήμα κινδύνου. Αυτό ήταν το πιο κρίσιμο σημείο. Ερευνήθηκε αν τα παιδιά αντιλαμβάνονται την επικινδυνότητα του να μεταφέρουν μια συνομιλία από ένα παιχνίδι σε μια προσωπική εφαρμογή (όπως το Viber ή το Instagram) για να μιλήσουν «στα κρυφά» με έναν άγνωστο.
6. Η περίεργη είδηση: Η κριτική τους σκέψη. Εδώ δοκιμάστηκε η ικανότητά τους να μην πιστεύουν ό,τι βλέπουν. Στόχος ήταν να φανεί αν δέχονται αμέσως τις απίστευτες ειδήσεις (Fake News) ή αν μπαίνουν στη διαδικασία να τις αμφισβητήσουν.
7. Το βίαιο/τρομακτικό περιεόμενο: Η ετοιμότητα στην οθόνη. Ερευνήθηκε πώς αντιδρούν όταν πετάγεται μπροστά τους κάτι ακατάλληλο ή τρομακτικό. Στόχος ήταν να δούμε αν ξέρουν να το κλείνουν αμέσως και αν θα ζητήσουν τη βοήθεια ενός ενήλικα.

Παρακάτω παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα από τις απαντήσεις **50 μαθητών Ε' & ΣΤ τάξης** που πήραμε και γενικά παρατηρούμε ότι οι συμμαθητές/τριες μας είναι ενημερωμένοι σε ρκετό βαθμό αν και σίγουρα υπάρχει περιθώριο βελτίωσης. Πιο συγκεκριμένα:

Από την 1η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το **80%** δε θα “τσιμπήσει” και καταλάβει τον κίνδυνο σε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που ζητάει να κάνει κλικ σε σύνδεσμο επειδή κέρδισες κάτι

Αν λάβεις ένα email από μια άγνωστη διεύθυνση που λέει ότι κέρδισες ένα smartphone και σου ζητάει να πατήσεις ένα link, τι θα κάνεις;

49 απαντήσεις

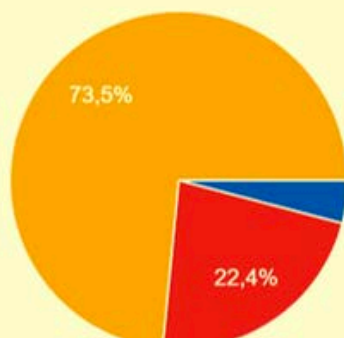

- Θα πατήσω το link αμέσως για να δω πώς θα πάρω το δώρο.
- Θα το δείξω σε έναν φίλο μου για να δούμε αν είναι αλήθεια.
- Θα το διαγράψω αμέσως και δεν θα πατήσω κανέναν σύνδεσμο.

Από τη 2η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το **74%** θα δράσει ώστε να μη ανεβεί στο διαδίκτυο μία φωτογραφία που δείχνει ένα πρόσωπο αλλά σχεδόν το **26%** θα δράσει σε λάθος κατεύθυνση.

Πώς αντιδράς αν δεις κάποιον να ανεβάζει μια φωτογραφία ενός συμμαθητή σου με σκοπό να τον κοροϊδέψει;

49 απαντήσεις

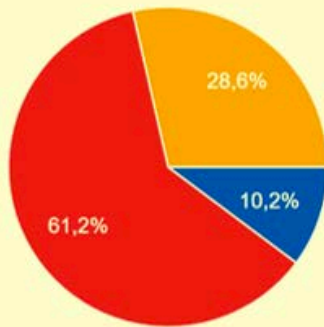

- Κάνω "Like" ή γράφω ένα αστείο σχόλιο για να γελάσουμε.
- Δεν κάνω τίποτα, απλώς το προσπερνάω.
- Λέω στον δημιουργό να τη σβήσει και ενημερώνω έναν ενήλικα.

ΕΡΕΥΝΑ

Από τη 3η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το 90% δεν έχει κίνδυνο να εθιστεί σε διαδικτυακά παιχνίδια. Ωστόσο, το 10% δηλώνει ότι εκνευρίζεται πολύ όταν δεν παίζει γεγονός που δηλώνει ότι εδώ υπάρχει κίνδυνος εθισμού

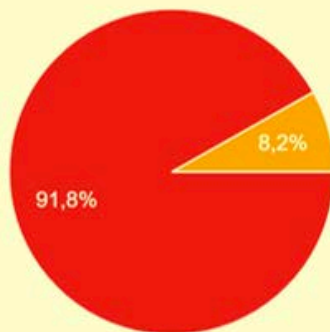
Πώς νιώθεις αν για κάποιο λόγο (π.χ. τιμωρία ή βλάβη) δεν μπορείς να παίξεις τα αγαπημένα σου online παιχνίδια για 2-3 ημέρες;
49 απαντήσεις

- Νιώθω μεγάλο εκνευρισμό, θυμό και δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα άλλο.
- Στεναχωριέμαι λίγο, αλλά βρίσκω κάτι άλλο να κάνω.
- Δεν με πειράζει καθόλου, υπάρχουν πολλά άλλα πράγματα που μου αρέσουν.

Από τη 4η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το 92% θεωρεί επικίνδυνο να χρησιμοποιεί την πραγματική του φωτογραφία στα Μέσα Κοινωνική Δικτύωσης ή το πραγματικό του όνομα γεγονός που δείχνει σωστή συμπεριφορά.

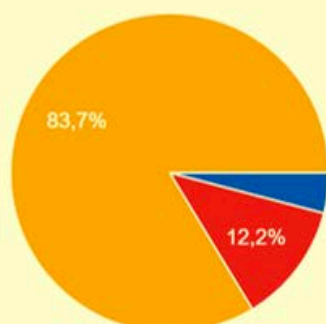
Ποια από τα παρακάτω στοιχεία θεωρείς ασφαλές να δημοσιεύσεις στο προφίλ σου στα social media;
49 απαντήσεις

- Το πλήρες ονοματεπώνυμό μου και τη διεύθυνση του σπιτιού μου.
- Μόνο ένα ψευδώνυμο (nickname) και μια φωτογραφία που δεν δείχνει το πρόσωπό μου.
- Το τηλέφωνό μου και το σχολείο στο οποίο πηγαίνω.

Από τη 5η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το 83% εντοπίζει τον κίνδυνο να συνομιλήσει με έναν άγνωστο του διαδικτύου ωστόσο το 17% θα το χειριστεί λαθεμένα

Ένας παίκτης που γνώρισες πρόσφατα σε ένα online παιχνίδι σου ζητάει να μιλήσετε "ιδιωτικά" σε άλλη εφαρμογή (π.χ. Viber/WhatsApp). Τι κάνεις;
49 απαντήσεις

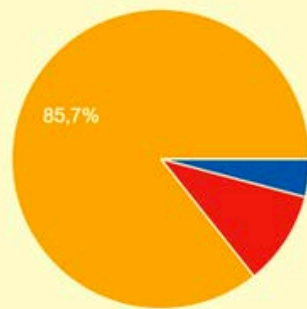

- Δέχομαι με χαρά, αφού παίζουμε μαζί και φαίνεται καλό παιδί.
- Του δίνω το προφίλ μου, αλλά δεν του λέω πολλά στοιχεία.
- Αρνούμαι και ενημερώνω τους γονείς μου για το αίτημά του.

ΕΡΕΥΝΑ

Από την 6η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το 86% γνωρίζει την ύπαρξη “ψευδών ειδήσεων” οπότε και έχει τη σωστή αντιμετώπιση. Ωστόσο, το 14% ενδέχεται να πιστέψει και να αποδεχθεί μία είδηση που κρύβει ψέμματα.

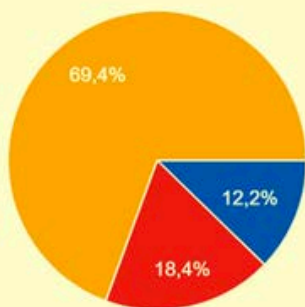
Αν διαβάσεις μια είδηση στο TikTok ή στο YouTube που σου φαίνεται πολύ περίεργη, πώς τη διαχειρίζεσαι;
49 απαντήσεις

- Την πιστεύω αμέσως και τη στέλνω σε όλους τους φίλους μου.
- Την πιστεύω μόνο αν έχει πολλές προβολές (views) και likes.
- Αναρωτιέμαι αν είναι αλήθεια και τη διασταυρώνω με άλλες πηγές ή ρωτάω έναν δάσκαλο/γονέα.

Από την 7η ερώτηση βγάζουμε το συμπέρασμα ότι σχεδόν το 88% θα κλείσει μία ιστοσελίδα με ακατάλληλο περιεχόμενο ωστόσο ένα 12% θα το παρακολουθήσει.

Τι κάνεις αν, ενώ ψάχνεις κάτι στο Google, εμφανιστεί ένα παράθυρο με βίαιο ή τρομακτικό περιεχόμενο;
49 απαντήσεις

- Το παρακολουθώ από περιέργεια μέχρι το τέλος.
- Το κλείνω γρήγορα αλλά δεν το λέω σε κανέναν γιατί φοβάμαι ότι θα φταίω εγώ.
- Κλείνω την οθόνη και το λέω αμέσως σε έναν ενήλικα που εμπιστεύομαι.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι 50 μαθητές και μαθήτριες της Ε' & ΣΤ' Δημοτικού του σχολείου μας σε ένα πολύ καλό ποσοστό (περίπου 85%) γνωρίζουν τους κινδύνους του διαδικτύου, και είναι σε θέση να τους αντιμετωπίσουν σωστά. Ωστόσο υπάρχει ένα ποσοστό (περίπου 15%) το οποίο δε γνωρίζει στο βαθμό που πρέπει τους κινδύνους που κρύβει το διαδίκτυο με αποτέλεσμα να συμπεριφέρεται είτε λαθεμένα είτε με αδιαφορία.

Η έρευνα μας συνεχίζεται... Αν θες, σκάνανε τον κωδικό και μπες για να απαντήσεις κι εσύ!

ΡΕΠΟΡΤΑΖ **ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΟΥΖΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ***της μαθήτριάς της Ε' τάξης Ευδοκίας Δάικου*

Οι δράσεις που ευαισθητοποιούν τον κόσμο ώστε να σέβεται τα άτομα με αναπηρία πιστεύω ότι είναι ένα από τα πρώτα μελήματα ενός ενεργού πολίτη. Για το λόγο αυτό αλλά και για πολλούς ακόμα λόγους καλέσαμε και επισκέφθηκε το σχολείο μας στις 17-1-2026 ο κύριος Κωνσταντίνος Καραούζος που είναι παραολυμπιονίκης κολύμβησης.

Συζητήσαμε για αρκετή ώρα... Μας εξήγησε πως η αναπηρία είναι μες τη ζωή είτε έρθει εκ γενετής είτε κάποια στιγμή επίκτητα και μας κάλεσε να του κάνουμε ερωτήσεις χωρίς να μας νοιάζει αν τον φέρνουμε σε δύσκολη θέση. Κι εμείς καταφέραμε να γνωρίσουμε και να μάθουμε πολλά πράγματα γι'αυτόν που σίγουρα θα μας μείνουν ανεξίτηλα στη μνήμη μας.

Από όσα θέματα συζητήσαμε αυτό που εμείς κρατάμε είναι το πόσο σημαντικό είναι να έχει κανείς το ψυχικό σθένος που σε κάνει να υπερβείς τις δυσκολίες της ζωής και τελικά να τα καταφέρεις και να επιτύχεις στη ζωή σου.

Τέλος, μιλήσαμε και για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες στους οποίους πήρε μέρος. Ακούσαμε ενδιαφέροντα πράγματα για τα Παραολυμπιακά αθλήματα. Στη συνέχεια είδαμε ένα βίντεο με αθλήματα και παίξαμε ένα παιχνίδι των παραολυμπιακών αγώνων που λέγεται Μπότσια.

Πρόκειται για ένα παιχνίδι στο οποίο χωριζόμαστε σε δυο ομάδες των τριών παιδιών, η μπλε και η κόκκινη, είχαμε μπαλάκια ανάλογα το χρώμα της ομάδας μας και καθόμασταν σε 6 καρέκλες, κάθε παιδί είχε τρεις ευκαιρίες και έπρεπε οι μπάλες του να ακουμπήσουνε την άσπρη μπάλα στο κέντρο. Πέρασαμε πολύ ωραία.

• Φωτογραφίες: Κολυβά Σπυριδούλα (Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής)

ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΑΜΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΨΑΜΕ 2 ΑΡΘΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΑΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ

Οι Δεξιότητες του Ενεργού Πολίτη: Γίνε κι εσύ ο «Ήρωας» της Γειτονιάς σου!

του μαθητή Γιάννη Παπαδόπουλου
Εικονογράφηση: Γιάννης Παπαδόπουλος

Έχετε αναρωτηθεί ποτέ τι χρειάζεται για να γίνει ο κόσμος μας λίγο πιο όμορφος; Πολλοί νομίζουν ότι πρέπει να είμαστε σούπερ ήρωες με κάπες. Η αλήθεια όμως είναι ότι οι πιο σημαντικοί «ήρωες» είναι οι ενεργοί πολίτες. Και το καλύτερο; Δεν χρειάζεται να περιμένουμε να μεγαλώσουμε για να γίνουμε τέτοιοι. Μπορούμε να ξεκινήσουμε από σήμερα, αρκεί να εξασκήσουμε ορισμένες «μαγικές» δεξιότητες!

1. Τα αυτιά μας... ορθάνοιχτα! Η πρώτη και πιο σημαντική δεξιότητα είναι η ενσυναίσθηση. Είναι η ικανότητα να μπαίνουμε στα παπούτσια του άλλου. Ένας ενεργός πολίτης καταλαβαίνει πότε ένας συμμαθητής του νιώθει μόνος στο διάλειμμα ή πότε ένας ηλικιωμένος γείτονας χρειάζεται βοήθεια με τα ψώνια. Αν νοιαζόμαστε για το πώς νιώθουν οι γύρω μας, έχουμε κάνει το πρώτο βήμα για να δράσουμε.

2. Η δύναμη της φωνής μας. Ενεργός πολίτης δεν σημαίνει μόνο να βλέπεις το πρόβλημα, αλλά και να μιλάς γι' αυτό. Πρέπει να μάθουμε να εκφράζουμε τη γνώμη μας με ευγένεια, αλλά και να ακούμε τους άλλους. Όταν συζητάμε στην τάξη για το πώς θα ανακυκλώνουμε καλύτερα, δεν φωνάζουμε· αντίθετα, ανταλλάσσουμε ιδέες για να βρούμε την καλύτερη λύση.

3. Μαζί είμαστε πιο δυνατοί. Κανένας δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο μόνος του. Η συνεργασία είναι το κλειδί! Φανταστείτε να θέλουμε να καθαρίσουμε ένα παρκάκι. Αν πάει ένας μόνος του, θα κουραστεί και θα απογοητευτεί. Αν όμως πάμε όλοι μαζί με σακούλες και γάντια, το πάρκο θα λάμπει σε λίγη ώρα. Ο ενεργός πολίτης ξέρει να δουλεύει σε ομάδα.

4. Σκέψη σαν... ντετέκτιβ. Πριν πιστέψουμε οτιδήποτε ακούσουμε ή διαβάσουμε στο διαδίκτυο, πρέπει να σκεφτόμαστε: «Είναι αυτό αλήθεια; Ποιος το είπε;». Η κριτική σκέψη μας βοηθά να παίρνουμε σωστές αποφάσεις και να μην παρασύρονται οι γνώμες μας χωρίς λόγο.

5. Ανάλυση δράσης. Τέλος, ο ενεργός πολίτης είναι υπεύθυνος. Δεν περιμένει πάντα από τους «μεγάλους» ή από τον Δήμο να διορθώσουν τα πάντα. Αν δει ένα σκουπίδι κάτω, το μαζεύει. Αν δει μια αδικία, προσπαθεί να βοηθήσει. Η ευθύνη ξεκινά από τις μικρές μας πράξεις καθημερινά.

Συμπέρασμα Το να είσαι ενεργός πολίτης είναι σαν να κάνεις προπόνηση σε ένα άθλημα. Όσο πιο πολύ νοιάζεσαι, όσο πιο πολύ συνεργάζεσαι και προσφέρεις, τόσο πιο «πρωταθλητής» γίνεσαι στην πραγματική ζωή. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν από το σχολείο μας! Εσείς, ποια δεξιότητα θα εξασκήσετε σήμερα;

ΚΟΜΙΚ- Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΟΙΚΩΝ

ΩΡΑ ΓΙΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΜΕ ΕΝΑ ΚΟΜΙΚ ΩΣ ΔΡΑΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Σχεδιασμός σκίτσων - Σενάριο: Δήμητρα Γεωργάκη

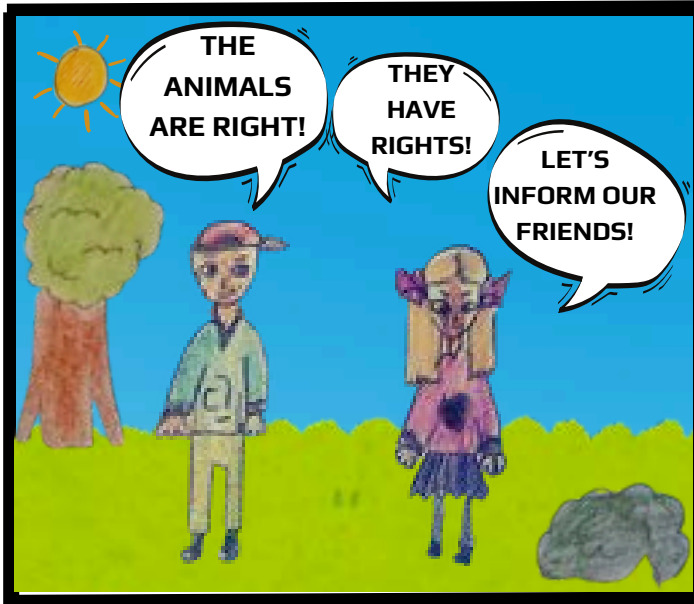

.....Συνεχίζεται

ΚΟΜΙΚ- Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΟΙΚΩΝ

Και τώρα η συνέχεια...

Σχεδιασμός σκίτσων - Σενάριο: Γεωργάκη Δήμητρα

ΑΡΘΡΟ- Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΟΙΚΩΝ

THE RIGHTS OF THE ANIMALS

των μαθητών/τριών Αναστάσιου Δασκαλάκη, Άννας-Μαρίας Κιούση, Χριστόφορου Ποδαρά, Ελεάνας Γκρίτζου, Ίσου Νταλίγουαλ

A lot of animals live on Earth! Some of them live in the forest, others in the jungle, others in the sea, on mountains, on farms and some others in a zoo or in a circus.

People usually love and take care of the animals. But do they really love them? People hunt and kill animals for food, for their skin to make clothes or for scientific experiments. They also take animals to zoos and circuses. They also destroy their "house" - their nests to build or they poison them or they treat them badly.

Animals are creatures of the Earth and they have also rights. We should love, help, protect, feed, and take care of them. We mustn't kill, hunt, hurt, kick, hit, abandon, or put them in zoos.

Animals are our friends and helpers. Respect and save them!

The Rights of the animals

DO's

- Take care of animals!
- Love animals!
- Protect animals!
- Help animals!
- Feed animals!
- Save animals!
- Play with them!
- Give them water!
- Vaccinate them!
- Pet them!

Don'ts

- Don't kill animals!
- Don't kick animals!
- Don't hurt animals!
- Don't hunt animals!
- Don't destroy their home, their natural habitat!
- Don't use animals for experiments!
- Don't imprison them to zoos or circuses!
- Don't abandon them!

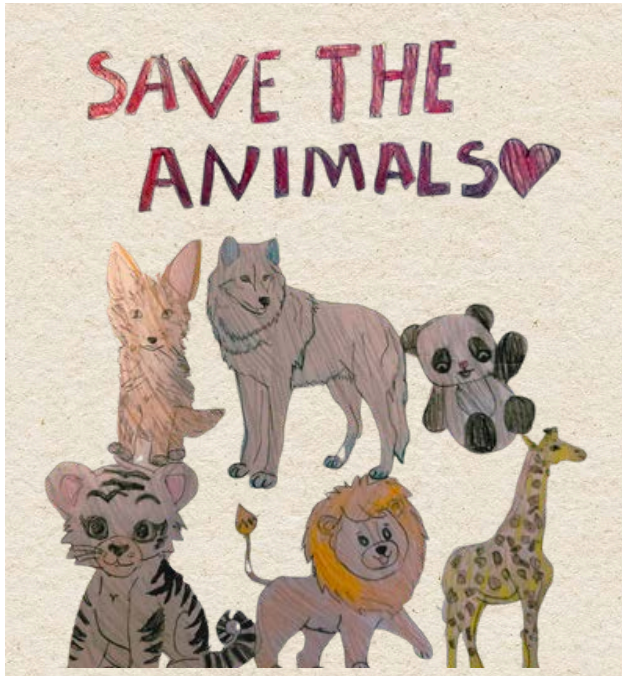
Dennis Giannakopoulos

George Bekas

ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ- Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ

ΑΝ ΠΕΡΑΣΕΙΣ ΠΟΤΕ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΙ ΘΑ ΔΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΙΧΟΥΣ 2 ΑΦΙΣΕΣ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΕΣ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ. ΜΗΝ ΤΙΣ ΑΓΝΟΗΣΕΙΣ.

Λήψη φωτογραφιών: Κοντοβαζαϊνίτη Ιωάννα (Εκπαιδευτικός Αγγλικών)

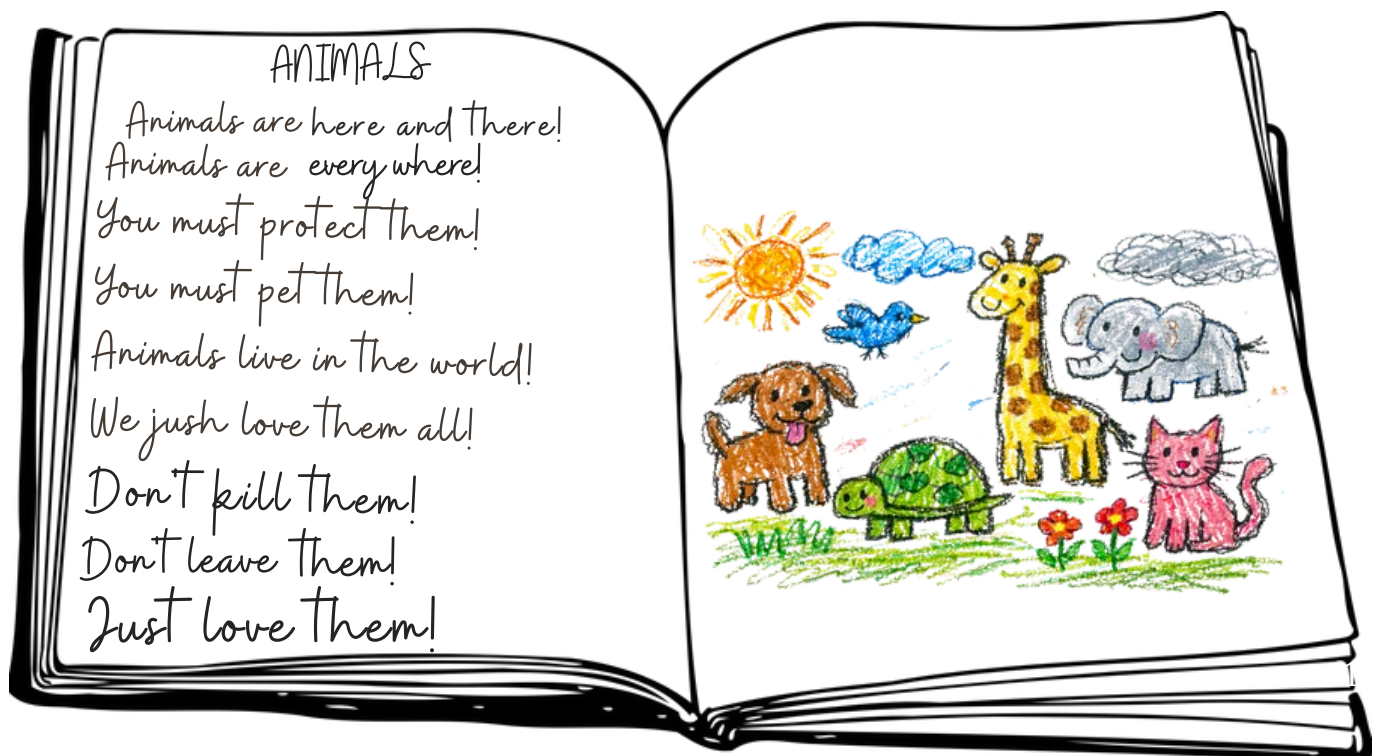

Σχεδίαση Αφισών: Μπαλατσού Μελίνα

ΠΟΙΗΜΑ- Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ποίηση Φοίβη Καλτσά, Σύλβια Πέπα
Σχεδιασμός σκίτσων Φοίβη Καλτσά, Σύλβια Πέπα:

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΔΕΙΤΕ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ **ΕΝΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ** ΠΟΥ ΣΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ...

των μαθητών/ριών Διονύση Γιαννακόπουλου, Δημήτρας Γεωργάκη

Τα χελωνάκια του Παύλου - ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ - Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

Ο Παύλος ξεκίνησε τον εθελοντισμό μόνο για να εντυπωσιάσει ένα κορίτσι, αλλά ένα λάθος του εξαιτίας της απροσεξίας του, πλήγωσε τη φύση και τους φίλους του. Κατάλαβε όμως το σφάλμα του και πήρε ένα μάθημα ζωής: έγινε πραγματικά υπεύθυνος και αφοσιώθηκε με όλη του την καρδιά στην προστασία των μικρών χελωνών.

Ο Εθελοντισμός «έπεσε» στα βαθιά! - ΝΙΚΟΛΕΤΑ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΥ, ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΛΑΦΑΤΗ - Εκδόσεις ΟΣΕΛΟΤΟΣ

Μια ιστορία που μας δείχνει τη δύναμη της προσφοράς! Μας μαθαίνει πώς οι άνθρωποι μπορούμε να βοηθήσουμε όσους έχουν ανάγκη δίνοντας δώρα ζωής, όπως ο μυελός των οστών. Όταν ενώνουμε τις δυνάμεις μας, ο κόσμος μας γίνεται πιο φωτεινός και γεμάτος αγάπη.

Όταν έφυγαν τα αγάλματα - ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΑΡΛΑΣΗ - Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η Αγγελίνα μεγάλωσε μέσα στο μουσείο, νιώθοντας τα αγάλματα σαν αληθινούς της φίλους. Όταν ξέσπασε ο πόλεμος, όλοι οι άνθρωποι του μουσείου ενώθηκαν για να σώσουν την ιστορία μας. Με το σύνθημα «Να προλάβουμε...», εργάτες και αρχαιολόγοι δούλεψαν σκληρά για να κρύψουν τους θησαυρούς μας από τους εχθρούς. Είναι μια συγκινητική ιστορία που μας διδάσκει ότι η πολιτιστική κληρονομιά ανήκει σε όλους μας και έχουμε χρέος ως ενεργοί πολίτες να την προστατεύουμε σαν τον πιο πολύτιμο θησαυρό.

Με δυνατή φωνή- Ferrara Antonio- Εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο Λούτσιο ανακαλύπτει πως η φωνή του είναι ένα σπουδαίο δώρο. Αν και δυσκολευόταν με το σχολείο, γίνεται «εθελοντής αναγνώστης» και διαβάζει βιβλία σε ανθρώπους που δεν μπορούν να τα διαβάσουν μόνοι τους. Η ιστορία αυτή, εμπνευσμένη από το δίκτυο «Διαβάζω για τους άλλους», μας μαθαίνει πως ο εθελοντισμός δεν είναι μόνο πράξεις, αλλά και το να χαρίζουμε τον χρόνο και τα ταλέντα μας. Έτσι, βοηθάμε όλους τους ανθρώπους να έχουν ίση πρόσβαση στη γνώση και τη χαρά των παραμυθιών.

Scan me

Το σχολείο μας διαθέτει δανειστική βιβλιοθήκη. Σκάνναρε τον κωδικό και βρες τα βιβλία που θα ήθελες να διαβάσεις

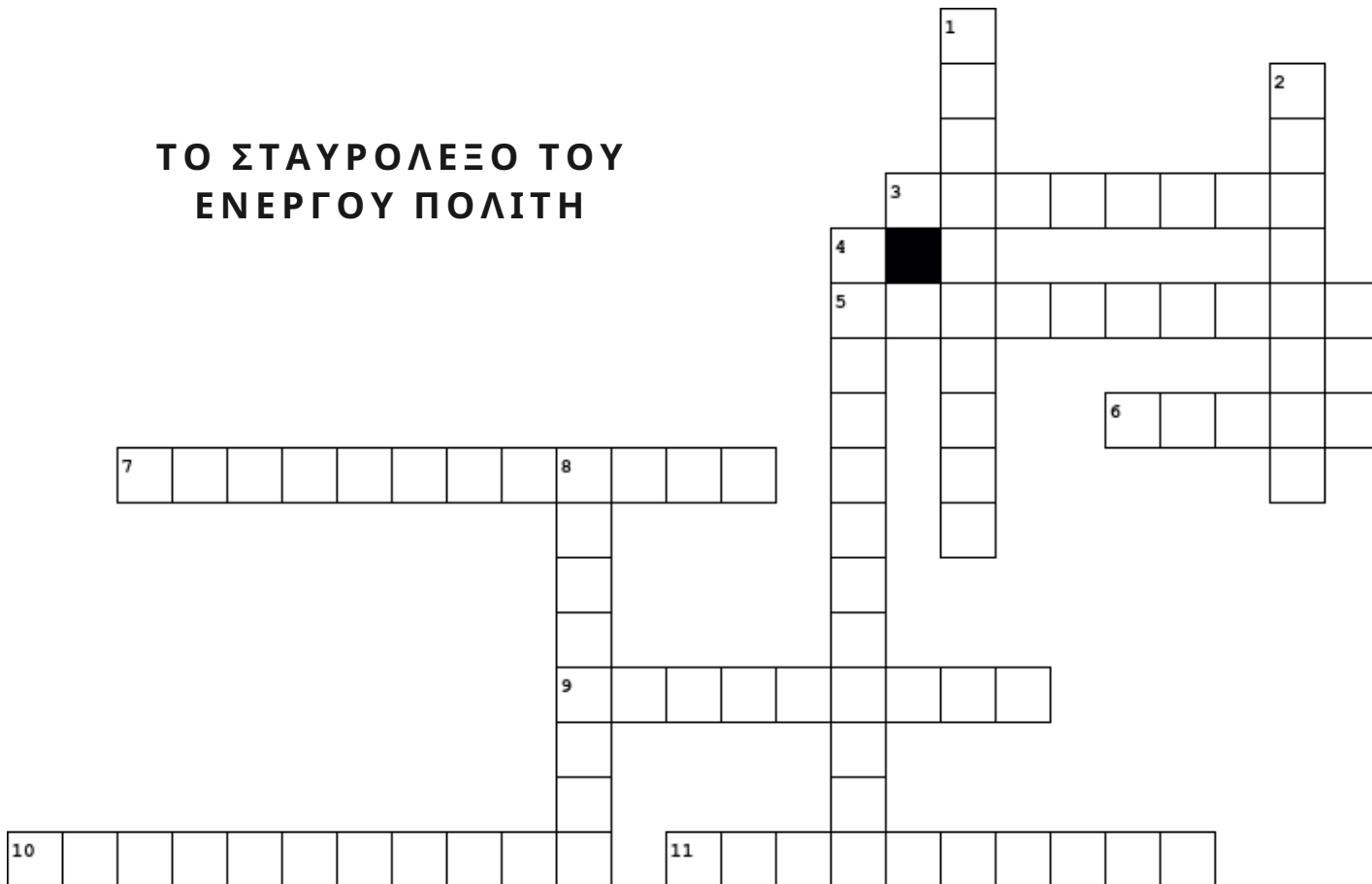

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΩΡΑ ΝΑ ΑΚΟΝΙΣΕΤΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΣΑΣ ....

των μαθητών Κωνσταντίνου Δημητράκη, Κωνσταντίνου Γκοβάτσου

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

3. Το σύνολο των ανθρώπων που ζουν μαζί και συνεργάζονται βάσει κοινών κανόνων.
Ο ενεργός πολίτης προστατεύει και φροντίζει το
5. .... για τη διατήρηση της καθαριότητας και της φύσης.
6. Η ..... είναι η δυνατότητα με την οποία ο ενεργός πολίτης επιλέγει τους εκπροσώπους του στις εκλογές.
Ο ..... είναι μία μορφή προσφοράς εργασίας για
7. το καλό του κοινωνικού συνόλου χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα.
9. Η δράση του πολίτη στα κοινά και στις αποφάσεις που αφορούν την κοινωνία γίνεται με ενεργή .....
- Τα καθήκοντα που πρέπει να εκπληρώνει κάθε
10. πολίτης ώστε να λειτουργεί σωστά η κοινωνία λέγονται και .....
11. Οι ελευθερίες και οι παροχές που εξασφαλίζει η πολιτεία σε κάθε άνθρωπο από τη γέννησή του.

ΚΑΘΕΤΑ

- Το πολίτευμα που δίνει τη δύναμη στον
1. πολίτη να αποφασίζει για το μέλλον του τόπου του
  - Ο ..... είναι ο καλύτερος τρόπος για να επιλύουμε τις διαφορές μας και να ανταλλάσσουμε απόψεις με πολιτισμένο τρόπο.
  2. Ο πολίτης δείχνει ..... όταν
  4. αναλαμβάνει τις συνέπειες των πράξεων του και τηρεί τις υποχρεώσεις του.
  - Η αποδοχή της διαφορετικότητας και της
  8. γνώμης των άλλων, ακόμα κι αν διαφωνούμε λέγεται και .....

Σκάνανε τον κωδικό για να δεις τις σωστές απαντήσεις

ΤΕΛΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 11

Ο ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ ΤΟΥ 1ΟΥ Δ.Σ. ΠΑΙΑΝΙΑΣ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ 1ΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΑΙΑΝΙΑΣ ΦΥΛΛΟ 11 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν οι παρακάτω 72 μαθητές:

E1: Χίτου Βασιλική, Στεργίου Βασίλειος, Ιακωβίδου Ευγενία, Δημητριάδου Κρυσταλλία, Δημητράκης Κωνσταντίνος, Δάικου Ευδοκία, Δάβαρης Νικόλαος, Γκίκα Μελίνα - Δέσποινα, Βουτσινάς Διονύσιος-Ελπιδοφόρος, Βασιλείου Νικόλαος Δαμιανός, Βασιλείου Ιωάννης - Κοσμάς, Αμπαζαΐ Αλβέσα, Αναγνωστόπουλος Αλέξανδρος, Αντωνίου Αλίκη, Ανδρέου Βαλέρια, Βασιλείου Νίκος, Βασιλείου Γιάννης, Αμπαζαΐ Αλβέσα

E2: Γράτσα Μαρίνα, Καλλή Ισμήνη, Καπανιάρη Δήμητρα, Καστρινιός Ανδρέας, Κίτσου Μυρτώ, Κλωνάρης Άγγελος, Κούρταλη Μαρίνα, Μανασής Δημοσθένης, Μανδελιάς Κωνσταντίνος, Μασουράκης Παντελής, Μηλάκη Λυγερή, Μουτζούρης Κωνσταντίνος, Μπεκίρης Σπύρος-Φίλιππος, Νικολογιάννης Οδυσσεάς, Παναγιωτίδου Ελισάβετ, Στεργίου Ιωάννης, Τασιόπουλος Άγγελος

E3: Καλλαντζίου Ματέο, Καούρ Κίμραν, Κερρέτι Μαρσέλα, Κοντολαιμάκη Κατερίνα, Μαραγκουδάκη Ελπίδα, Παπαδημητρίου Άννα, Παπαδόπουλος Γιάννης, Παπακωνσταντίνου Σεμίνα, Παπακωστόπουλος Βασίλης, Πέτζας Ορφέας, Πρέτσιου Κωνσταντίνα, Σιάρκου Τζωρτζίνα, Σούρμπας Μάριος, Σταθόπουλου Δανάη, Στάμου Κωστής, Στεργίου Ευδοκία, Τασιοπούλου Ίρις, Τζιώλης Ευθύμιος, Τουμάση Σοφία Αγάπη, Φάμελλος Γιώργος, Φλεριανός Νικόλαος, Ψυχάρης Σταύρος

ΣΤ1: Φουράκης Ιωάννης, Σπύρου Ελένη, Ποδαράς Χριστόφορος, Πέπα Σύλβια, Παλιούρας Στέφανος - Ιωάννης, Νταλιπάι Παύλο, Νταλιγουάλ Ισογυάν Καούρ, Μπέκας Γεώργιος, Μπαλατσού Μελίνα, Κιούση Άννα Μαρία, Καλτσά Φοίβη, Καλλιακάκης Έκτωρ - Παύλος, Θεοδωράκης Φίλιππος, Ζαχαριουδάκη Πουλχερία - Άννα, Δασκαλάκης Αναστάσιος, Γκρίντζου Ελεάνα, Γκούμας Κωνσταντίνος, Γιαννακόπουλος Διονύσης, Γεωργάκη Δήμητρα, Ασημακόπουλος Μάριος, Αγόρα-Κρυστάλη Αγάπη.

ΣΤ2: Χατζηγεωργίου Νεφέλη, Χήρα Φωτεινή, Ευθυμίου Εβελίνα, Βασιλείου Χρήστος, Μπεκιράι Κλεοπάτρα, Νότης Γούναρης

με την υποστήριξη των εκπαιδευτικών:

Βορύλλα Βαρβάρας, Κοντοβαζιανίτη Ιωάννας, Χατζησταυρίδη Μιχαήλ, Νάρη Ειρήνης

Ευχαριστούμε θερμά τη συντονίστρια εκπαιδευτικών προγραμμάτων της WWF Hellas κα Ν. Κουταβά για τη συνέντευξη που μας έδωσε